

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
***Między nami* klasa 7**

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. <i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informację na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. <i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</i> s. 11	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartowaty charakter)	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka

			utworów	bliwy charakter i współczesny język)	
Temat 4. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</i> s. 17	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości i hierarchizowaniu ważności 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
Temat 5. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 21	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
Temat 6. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 24	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kilkunastu wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
Temat 7.	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia głoskę od 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy z dłuższych 	

Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy. s. 28	litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	wyrazów inne słowa	
Temat 8. Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa. s. 30	* w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach	* łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka	* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera	* wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb	* przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
Temat 9. Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści. s. 34	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza	* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku	* próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst	* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
Temat 10. Źródła i znaczenie związków frazeologicznych. s. 36	* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
Temat 11. Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie. s. 40	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym	* wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście	* redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego	* przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy

	na greckiej walucie	dla niego jest Europa	mitologicznej postaci	jest dumny	
Temat 12. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i> s. 44	* opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
Temat 13. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i> s. 45	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i> s. 47	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 15. <i>Czym jest kultura?</i> s. 49	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	

Temat 16. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 51	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 17. <i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i> s. 53	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	* wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem)	* przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność
Temat 18. <i>Podział głosek w języku polskim.</i> s. 55	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 19. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i> s. 58	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 20. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i> s. 60	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
Temat 21.	* dokonuje selekcji	* zna zasady podziału	* wykonuje przekształ-	* wykonuje stronę	* wypowiada się na

<i>Jak edytować tekst?</i> s. 63	informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	cenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	temat pracy dziennikarsza prasowego
Temat 22. <i>Jaką wzniesć świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i> s. 65	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka	* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat	* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii	* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan
Temat 23. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 69	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiac * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 24. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 72	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 25. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i> s. 74	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną, wykorzystując wiedzę o historii i kulturze	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26.	* dostrzega rozbieżności	* analizuje wymowę	* wskazuje niepo-	* przygotowuje plansze	

<i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i> s. 76	między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	prawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i> s. 79	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego
Temat 28. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i> s. 80	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
Temat 29 i 30. <i>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”.</i> s. 85	* wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji	* analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych	* redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu	* wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 31. <i>W kręgu ludowych</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu	* wykonuje portret Dusiołka	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy	* wskazuje cechy ballady w poznanym	* wypowiada się na temat poruszonej

<p><i>wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i> s. 89</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie 	<ul style="list-style-type: none"> * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych 	<p>w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne 	<p>tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> * tworzy neologizmy 	<p>w tekście problematyki egzystencjalnej</p>
<p>Temat 32. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśmiana „Sim city”.</i> s. 91</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”
<p>Temat 33. <i>Piszemy fragment utworu dramatycznego.</i> s. 92</p>	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejęcia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
<p>Temat 34. <i>Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.</i> s. 97</p>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną

		pt. „Eustres”			
Temat 35. <i>Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.</i> s. 98	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 36. <i>Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.</i> s. 102	* wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie	* opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski	* porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło	* wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie	* przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
Temat 37. <i>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</i> s. 103	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
Temat 38. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i> s. 105	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 39. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie	* redaguje pracę na wybrany temat	

s. 107	literacką	fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	do wypowiedzi bohatera		
Temat 40. <i>Nasz projekt.</i> s. 109	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. <i>Co łączy różne domy?</i> <i>Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i> s. 110	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 42. <i>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.</i> s. 111	* zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	* wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu	* opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy	* wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	* przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk
Temat 43. <i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.</i> s. 113	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora	* opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne	* do zaproponowanych tez tworzy argumenty	* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje	* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
Temat 44 i 45. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje</i>	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi

<i>inspirowane fragmen- tem powieści Zuzanny Orlińskiej. s. 116</i>		bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników	i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów		
Temat 46. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i> s. 119	* podaje temat przeczy- tanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym pole- ga spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst we- dług własnego pomysłu * pisze tekst na dowol- ny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
Temat 47. <i>Analiza słotwórcza wyrazów.</i> s. 123	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe termi- ny związane ze słowo- twórstwem	* od wyrazu podsta- wowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słotwórczej prosty przykładów	* tworzy nazwy zwie- rząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepo- dzielne słotwórczo	* dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów	
Temat 48. <i>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabaw- kach i lekturach z dzieciństwa.</i> s. 126	* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczy- tanego tekstu	* nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisy- wanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki- ekspozycji w muzeum	* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa	* tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków

		felietonu			
Temat 49. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i> s. 129	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
Temat 50. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 131	* zna podstawowe pojęcia słotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	
Temat 51. <i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jabłko Apolejki”.</i> s. 133	* zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu	* tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście	* wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty	* interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin
Temat 52 i 53. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i> s. 135	* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki pod kątem zawartych treści	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
Temat 54. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich</i>	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z wła-	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat

<i>wspomnień.</i> s. 138	* prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	lirycznych do opisywanych miejsc	i dawne) obrazy poetyckie	snym doświadczeniem	widziany oczami dziecka”
Temat 55. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 140	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 56 i 57. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 142	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
Temat 58. <i>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego.</i> s. 145	* opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów	* wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców	* określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka	* wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec”	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom
Temat 59 i 60. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.</i>	* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów	* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie	* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren	* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności

s. 147	* wymienia cechy gatunkowe trenu	* opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich		i filozoficzne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	„Trenów”) Jana Kochanowskiego
Temat 61 i 62. <i>Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.</i> s. 150	* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę	* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza	* wypowiada się na temat emocji towarzyszących Odyseuszowi w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie	* wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży	* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”
Temat 63. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i> s. 154	* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
Temat 64 i 65. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 156	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	

	opowiadania	pozytywną bądź negatywną sytuacją			
Temat 66. <i>Na ratunek bratu.</i> <i>Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.</i> s. 159	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 67. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</i> s. 163	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna typy skrótów, skrótowców i określa ich funkcje w tekście * zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. <i>W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?</i> s. 166	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	* redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera	* redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 70. <i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.</i> s. 169	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne odpowiednimi wyrazami * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	

<p>Temat 71. <i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.</i> s. 172</p>	<p>* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła</p>	<p>* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie</p>	<p>* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki</p>	<p>* odczytuje symboliczne znaczenie elementów przedstawionych na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych</p>
<p>Temat 72 i 73. <i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku?</i> <i>Rozprawka.</i> s. 174</p>	<p>* tworzy argumenty do tematu rozprawki</p>	<p>* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania</p>	<p>* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania</p>	<p>* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych</p>	
<p>Temat 74 i 75. <i>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona modna”.</i> s. 175</p>	<p>* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego</p>	<p>* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu</p>	<p>* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów</p>	<p>* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej”</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III</p>
<p>Temat 76. <i>Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.</i> s. 181</p>	<p>* opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter</p>	<p>* analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie</p>	<p>* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci</p>	<p>* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha</p>

Temat 77. <i>Funkcja eufemizmów i prozaizmów.</i> s. 183	* rozumie pojęcia: eufemizm i prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych eufemizmów i prozaizmów	* wskazuje omawiane pojęcia w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady eufemizmów, prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	
Temat 78. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i> s. 185	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny	* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
Temat 79. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 188	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami	
Temat 80. <i>Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie.</i> s. 192	* określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny	* opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście	* wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru	* porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami	* redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
Temat 81. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</i>	* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych	* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi	* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi	* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści	* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego

s. 195		bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności	* tworzy definicję hasła słownikowego	* pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”	przekazu, otaczającej rzeczywistości i inter-necie
Temat 82. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych.</i> s. 199	* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy	* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list	* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych	* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	
Temat 83. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.</i> s. 202	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 84 i 85. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.</i> s. 204	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
Temat 86. <i>Nasz projekt.</i>	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone	* gromadzi materiał do przygotowania	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	

s. 209	zadanie	wywiadu			
CZŁOWIEK I PRAWO					
Temat 87. <i>Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe.</i> s. 210	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmo- wego	* wypowiada się na temat sentencji łaciń- skiej i jej uniwersal- nego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 88. <i>Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?</i> s. 211	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu	* przygotowuje prezen- tację na temat ciekawo- stek związanych z Kodeksem Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu
Temat 89. <i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i> s. 213	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z poda- nych informacji spo- rządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowa- nia tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowied- nie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	
Temat 90. <i>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.</i> s. 215	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybra- nego przykazania	* analizuje i interpre- tuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)

<p>Temat 91. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa. s. 218</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cycerona 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona
<p>Temat 92. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości? s. 223</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazany- mi na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
<p>Temat 93 i 94. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego. s. 225</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni 	
<p>Temat 95. <i>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa. s. 228</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie 	<ul style="list-style-type: none"> * wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich

			uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia stołu	można by nazwać mianem rycerza	
Temat 96. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i> s. 231	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 97. <i>Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.</i> s. 234	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia najważniejsze niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w przedstawionych scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
Temat 98. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i> s. 235	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Temat 99. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szyborskiej (mogą

<i>Wisławy Szymborskiej „Możliwości” s. 237</i>	człowieka stojącego na rozstaju dróg	funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	w formie pracy pisemnej	środki stylistyczne	pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Temat 100 i 101 <i>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem. s. 239</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury
Temat 102. <i>Iqbal Masih – mały wielki człowiek. s. 242</i>	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci
Temat 103. <i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. s. 244</i>	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	
Temat 104. <i>Co to jest homonim? s. 246</i>	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy

		<p>znaczeń słów</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w podanych homonimach 	<ul style="list-style-type: none"> * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami 	<p>gramatyczną</p> <ul style="list-style-type: none"> * układa tekst z dowolną liczbą homonimów 	językowe
<p>Temat 105. <i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego.</i> s. 248</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat cech felietonu zauważonych w tekście * wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych 	<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam 	* przygotowuje dowolną reklamę
<p>Temat 106. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i> s. 250</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk 	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)
<p>Temat 107 i 108. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.</i> s. 253</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych) 	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu

<p>Temat 109 i 110. <i>Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.</i> s. 257</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wnioski dotyczący obu utworów Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie
<p>Temat 111 i 112. <i>Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.</i> s. 263</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami 	
<p>Temat 113 i 114. <i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i> s. 265</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój ballady * wypowiada się na temat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie na inscenizację dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu
<p>Temat 115. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje kilka stron prawniczej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego

s. 275	między fikcją prawdopodobną a fantastyczną	* omawia cechy charakterystyczne przemówienia	* w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia		i charakterystycznych cech literatury fantasy
Temat 116. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i> s. 282	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowowy	* określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
Temat 117. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i> s. 286	* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia	* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobata lub krytyka systemu wyrażona w wierszu)
Temat 118. <i>Debate przy okrągłym stole.</i> s. 287	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji	* wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	* ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów	* przedstawia informacje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
Temat 119. <i>Spór o podatki tematem fragmentu</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury,

<i>powieści Terry'ego Pratchetta.</i> s. 288	i istotę sporu	nich argumenty oraz kontrargumenty	* wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię	będzie głównym zabiegiem językowym	często stosującego ironię
Temat 120. <i>Jak opisać sytuację?</i> s. 290	* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Temat 121 i 122. <i>Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i> s. 292	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	* rozpoznaje rodzaje komizmu i określa ich funkcje * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)
Temat 123. <i>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment „Zemsty” Aleksandra Fredry.</i> s. 300	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu	* formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna	* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry

<p>Temat 124. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</i> s. 302</p>	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne 	
<p>Temat 125. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.</i> s. 304</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale 	
<p>Temat 126. <i>Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.</i> s. 305</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury 	

	* wskazuje homonimy		równoważnika zdania		
Temat 127. <i>Nasz projekt.</i> s. 309	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej	* ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki	* nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki	
<i>PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI</i>					
Temat 128. <i>Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 310	* omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie	* omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić	* wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka	* wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu	* przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu
Temat 129. <i>Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.</i> s. 311	* omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna	* wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem	* wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedzin sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom	* podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju	* przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie)
Temat 130. <i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida „Moja piosnka (II)”.</i>	* określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska	* opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości	* dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję	* tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat	* przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking

s. 312	* wskazuje refren	moralne * opisuje obraz	innych zabiegów językowych, interpunkcyjnych i graficznych zastosowanych w tekście	przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych	siedmiu cudów Polski)
Temat 131. <i>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.</i> s. 314	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza
Temat 132. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i> s. 316	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 133 i 134. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordona” Adama Mickiewicza.</i> s. 318	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
Temat 135. <i>Słynne Polki – Emilia Plater.</i>	* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza	* wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór

s. 323	* opisuje obraz	i charakteryzuje bohaterkę * redaguje notatkę o postaci	* wypowiada się na temat sławnych Polek * przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie	do przeczytanych fragmentów tekstu dotyczących roli i zachowania kobiety	Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy
Temat 136. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i> s. 326	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
Temat 137. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i> s. 328	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
Temat 138 i 139. <i>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</i> s. 331	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli;	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli

		zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli		
Temat 140. <i>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego.</i> s. 343	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion	* wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności poszczególnych grup wiekowych, zawodów itp.	* przygotowuje informacje na temat podróży wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej, które warto przeczytać	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
Temat 141. <i>Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</i> s. 346	* wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację	* określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników	* określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata	* interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie	* pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury
Temat 142. <i>Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.</i> s. 348	* wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej	* rozpoznaje w tekście literackim przenieśnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* rozpoznaje cechy charakterystyczne prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne	* porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida	* wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom

			i towarzyskie		
Temat 143 i 144. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka. s. 349</i>	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
Temat 145. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka. s. 354</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego
Temat 146 i 147. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego. s. 356</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
Temat 148. <i>Jak napisać streszczenie? s. 359</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu 	

	streszczenia i tworzy krótki tekst	zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia			
Temat 149. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 360	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	
Temat 150. <i>Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i> s. 362	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu	* interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów,	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne),

	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> temat dramatu * pisze rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi
Aleksander Fredro „Zemsta”	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * wskazuje rodzaj komizmu na podstawie wybranych fragmentów * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywersyjne przygotowane 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenalem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa i różnice) 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury

		<p>przez Polaków</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej 	<p>w kontekście zwycięstwa lub porażki</p>		
<p>Charles Dickens „Opowieść wigilijna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
<p>Stefan Żeromski „Syzyfowe prace”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * wie, czym była rusyfikacja * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: syzyfowa praca 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przełomowe wydarzenie * wypowiada się na temat zasad panujących w szkole prowadzonej w zaborze rosyjskim * charakteryzuje powieść jako gatunek 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworów * opisuje szkołę, panujące tam zasady, wymienia przedmioty, opowiada o stosunku nauczycieli do uczniów i porównuje te 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystuje w interpretacji tekstu elementy wiedzy o historii i kulturze * wymienia metody rusyfikacji, opisuje sposób nauczania nauczycieli i wykorzystywane metody * interpretuje tytuł powieści, odwołując się 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia i ocenia proces kształtowania się poglądów Marcina, jego patriotyzmu i stosunku do powszechnie uznawanych wartości * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości pisarza i genezy utworu

	* przygotowuje „lekturę w pudełku”	literacki * redaguje opis przeżyć wewnętrznych wybranego bohatera uczestniczącego w przełomowej lekcji	informacje z wiedzą o szkole współczesnej * ocenia postawę młodzieży wobec rusyfikacji * omawia treść „Reduty Ordon” w kontekście sytuacji opisanej w powieści	do mitologicznej historii	
Henryk Sienkiewicz „Krzyżacy”	* opowiada treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje cechy gatunkowe powieści * dzieli bohaterów na głównych, drugoplanowych, epizodycznych	* wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * układa plan wydażeń * szczegółowo opowiada treść jednego z punktów * charakteryzuje bohaterów * redaguje opis sytuacji * wymienia fakty i postaci historyczne, odróżnia je od fikcyjnych	* porównuje polskie rycerstwo z Krzyżakami * pisze charakterystykę * wypowiada się na temat tragizmu Juranda i charakteryzuje tę postać, zwracając uwagę na zmiany w osobowości * opisuje dwór w Bogdańcu i Zgorzelicach	* opisuje miasta i budowle średniowieczne * wymienia tradycje i obyczaje średniowieczne * analizuje język zastosowany przez Sienkiewicza * wciela się w postać średniowiecznego truvera i w karczmie opowiada o tragicznych losach Juranda * wyraża swoje zdanie na temat ekranizacji lektury; pisze recenzję	* przedstawia informacje na temat polskiego rycerstwa w średniowieczu * wykonuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Sienkiewicza * przygotowuje lapbook dotyczący lektury
Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie umarłych poetów”	* przedstawia treść wydażeń * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego	* charakteryzuje bohaterów * wypowiada się na temat zasad panujących w akademii	* charakteryzuje nauczyciela, przedstawiając jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić	* analizuje przyczyny pojawienia się problemów w szkole; formułuje wniosek * wypowiada się na te-	* porównuje książkę z filmem i wypowiada się o obu przekazach, wskazując pozytywne i negatywne aspekty

	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania * relacjonuje przebieg lekcji angielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się podstawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii * omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * tworzy scenopis wybranego fragmentu książki * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu * wypowiada się na temat chęci uczęszczania do akademii 	<ul style="list-style-type: none"> mat relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przedstawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka
--	---	---	--	---	--

Dostosowanie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań;
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie;
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury;
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie;
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach;
- przeprowadzanie dyktand indywidualnie w wolniejszym tempie;
- większa ilość powtórzeń na opanowanie materiału;
- dokonywanie modyfikacji ćwiczeń i zadań;
- podawanie jasno sprecyzowanych instrukcji przy jednoczesnym sprawdzaniu stopnia ich zrozumienia;
- wydłużenie czasu na udzielanie odpowiedzi ustnej i pisemnej, wykonanie zadań, podjęcie decyzji;
- skupianie uwagi na tym, co w danej chwili uważamy za najważniejsze zaznaczanie fragmentu, podkreślanie kolorem, akcentowanie przy pomocy słów (uwaga, ważne).

